

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 164

van **KRIS VAN DIJCK**

datum: 1 december 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Vlaamse Trainersschool (VTS) - Opleidingen

De Vlaamse Trainersschool is het resultaat van de samenwerking tussen Sport Vlaanderen, de Vlaamse universiteiten (KU Leuven, UGent en VUB) en hogescholen met een opleiding Lichamelijke Opvoeding, en de erkende Vlaamse sportfederaties. Kwaliteitsvolle en laagdrempelige opleidingen en bijscholingen aanbieden voor trainers, sportbegeleiders en redders, is de missie van de Vlaamse Trainersschool.

Binnen die opleidingen wordt er ook toekomstgericht gekeken. In 2024 geeft de Vlaamse Trainersschool zo verder invulling aan de doelstellingen die de partnerorganisaties onderschrijven in de strategische visienota op de Vlaamse Trainersschool 2025. Daarnaast wordt de nieuwe opleidingsstructuur verder geïmplementeerd met onder andere twee nieuwe opleidingen. Ten slotte worden de inspanningen rond e-learning ook verder ontwikkeld.

1. Hoeveel opleidingen zijn er de afgelopen 2 jaar aangeboden door de VTS? Hoeveel van die opleidingen verliepen digitaal? Graag een opdeling per jaar en per sporttak.
2. In de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) 2024 Sport staat de doelstelling om jaarlijks meer dan 12.000 sportbegeleiders een aangepaste kwaliteitsvolle opleiding of bijscholing aan te bieden.

Is die doelstelling gehaald in 2023? Zo niet, wat is de reden daartoe?

3. Hoeveel trainers behaalden de afgelopen twee jaar hun diploma?
4. In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 146 van 18 november 2022 gaf de minister aan te willen experimenteren met een professioneel ontwikkelde online examineringstool.

Hoever staat men met dat experiment?

5. In diezelfde vraag werd er ook gewag gemaakt van innovatieve aspecten binnen e-learning zoals augmented reality, virtual reality, reality based learning, interactieve werkvormen enzovoort.

Wordt een van voorgaande zaken al gebruikt of is er perspectief om dergelijke innovatieve aspecten in te zetten binnen de VTS?

6. Ten slotte bleek dat er slechts één opleiding voor G-sport heeft plaatsgevonden in 2021.

Hoe deed die opleiding het de voorbije twee jaar? Kan de minister het lage cijfer voor 2021 verklaren? Hoe zal hij de opleiding opnieuw onder de aandacht brengen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 164 van 1 december 2023

van **KRIS VAN DIJCK**

De Vlaamse Trainersschool speelt een cruciale rol in het opleiden en bijscholen van trainers, redders en andere sportbegeleiders in Vlaanderen. Het samenwerkingsverband tussen Sport Vlaanderen, de erkende en gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties en de universiteiten en hogescholen met een opleiding LO heeft als doel zoveel mogelijk mensen kwalitatief op te leiden of bij te scholen en hen te laten doorstromen naar het werkveld (o.a. sportclubs, zwembaden, ...). Het opleidingsaanbod wordt continu bijgesteld met moderne didactische werk- en evaluatievormen (bv. e-learning, blended leren, ...) en een vernieuwde opleidingsstructuur.

1. Bij het antwoord op deze vraag dient opgemerkt te worden dat geen enkele opleiding van de Vlaamse Trainersschool volledig digitaal verloopt en ook nooit volledig digitaal zal worden. De opleidingen van de Vlaamse Trainersschool zijn allemaal opleidingen waar een belangrijk deel (modules) bestaat uit het aanleren van didactische vaardigheden om sporters te begeleiden of om mensen te leren redden. Dit kan je niet digitaal aanleren, hier is een interactie tussen goed opgeleide docenten en de cursisten noodzakelijk teneinde deze vaardigheden te kunnen overbrengen.

In 2022 werden ongeveer 450 opleidingen en in 2023 ongeveer 500 opleidingen aangeboden of erkend. Begin 2022 had nog maar een beperkt deel van deze opleidingen e-learning of blended leren geïntroduceerd. In 2022 werden de e-modules voorbereid om gedeeltelijk in 2022, maar vooral vanaf 2023 te introduceren in de opleidingen. In 2023 is de introductie van e-modules dus in een stroomversnelling gekomen, waarbij letterlijk elke opleiding (in elke sporttak) momenteel minstens een deel e-learning of blended leren omvat. Op het eerste opleidingsniveau is dit in de vorm van de module Start 2 Coach, op hogere opleidingsniveaus gaat dit over de sportwetenschappelijke kennisvakken. Alle cursusteksten worden eveneens digitaal aangeboden.

Daarnaast bieden heel wat sporttakken reeds sportspecifieke e-modules binnen de opleidingen aan. Het volledige aanbod van de Vlaamse Trainersschool is opgedeeld in modules en vakken. Zo zijn er een 1.800-tal unieke vakken die jaarlijks één of meerdere keren worden aangeboden, en daar zijn er nu een 520-tal geheel of gedeeltelijk in de vorm van een e-module beschikbaar. De sporten waar momenteel het grootste aantal e-modules gebruikt worden, zijn: gymnastiek, atletiek, judo, voetbal, zeilen, klimmen, dansen, triatlon/duatlon, skiën/snowboard en paardrijden.

Voor de opleiding Hoger Redder wordt momenteel de e-learning en blended leren afgewerkt om vanaf 1 januari 2024 te gebruiken in de opleiding van meer dan 1.000 nieuwe redders op jaarbasis. Deze aanpak is complementair aan de lessen die nog steeds door het opgeleide docentenkorps worden gegeven, maar waarbij zowel de docent als de cursist kan beroep doen op deze e-learning en blended leren vormen.

Ter info geef ik ook mee dat de Vlaamse Trainersschool ook op gratis beschikbare e-modules voor alle actieve trainers (± 73.000) op het terrein heeft ingezet. Zo zijn er bijvoorbeeld e-modules rond eerste hulp, basisprincipes van verantwoord trainen,

ethiek in de sport (3 modules: discriminatie, pesten en SGG), impact op het hoofd en sportvoeding.

Ook de recent georganiseerde VTS Plus Marathon bereikte 2.000 unieke trainers via digitale webinars, die nadien ook digitaal ter beschikking werden gesteld.

2. Jaarlijks worden meer dan 12.000 sportbegeleiders bereikt, zoals in de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) staat als doelstelling.

Het aantal opgeleide sportbegeleiders stijgt ook de laatste twee jaren tot aantallen die het aantal opgeleide sportbegeleiders van vóór corona overstijgen. In 2023 werden voor het eerst meer dan 10.000 unieke personen (trainers, redders en andere sportbegeleiders) bereikt met een sportkaderopleiding van de Vlaamse Trainersschool. Daarnaast worden jaarlijks ongeveer 5.000 unieke redders bijgeschoold. Met alle bijscholingen voor trainers die worden aangeboden, erkend of geattesteerd door de Vlaamse Trainersschool, worden nog eens meer dan 10.000 unieke personen bereikt.

Een deel van deze doelgroepen is overlappend waardoor we ongeveer 14.000 unieke trainers en ongeveer 5.500 unieke redders bereiken per jaar, of in totaal ongeveer 19.500 unieke personen.

3. De cijfers voor 2023 zijn nog niet volledig, omdat ook de volgende maanden nog trainers hun kwalificatie kunnen behalen die hoort bij het cursusjaar 2023. Gedetailleerde en permanent actuele cijfers zijn te vinden via sport.vlaanderen/kennisplatform/themas/thema-trainers/db-kengetallen-vts/, meer specifiek op pagina 11 en 12 van dit dashboard. Op dit ogenblik (situatie 9/12/2023) behaalden reeds 7.016 trainers een kwalificatie in 2023. Voor 2022 bedroeg dit aantal 6.374 kwalificaties.
4. Er werden ten opzichte van 18/11/2022 (antwoord op SV146) heel wat vervolgstappen gezet bij het uittesten van online examinering van cursisten in hun opleiding bij de Vlaamse Trainersschool. Omdat we zeker willen zijn dat we cursisten op de juiste manier evalueren en dat we de juiste competenties evalueren, bestond het grootste deel van de vervolgstappen in 2023 uit het technisch opzetten van een professioneel online examineringssysteem (AssessmentQ), integratie in de bestaande systemen van de Vlaamse Trainersschool (VOTAS en VTS Connect) en intern doortesten van deze tool met testcases. De feedback van de testcases is verwerkt en geïmplementeerd in de tool waar op 14 december 2023 de eerste cursisten mee werden geëvalueerd. Het ging hier over de evaluatie van enkele van de sportwetenschappelijke kennisvakken (bv. anatomie, motorisch leren, ontwikkelingsleer, sportfysiologie, ...) in een context waar de cursisten de online examineringstool gebruikten onder toezicht van een fysiek aanwezige toezichthouder. Vanaf 2024 wordt de tool breder ingezet en wordt verder permanent geëvalueerd.
5. De Vlaamse Trainersschool blijft eerder voorzichtig bij het op grote schaal inzetten op Virtual of Augmented Reality in de opleidingen of bijscholingen. Het blijft zeker het perspectief om deze technologieën op te volgen en in te zetten waar dit mogelijk is. Reality based learning maakt wel reeds geruime tijd onderdeel uit van alle opleidingen die worden aangeboden omdat elke opleiding onderdelen/modules omvat waar ofwel met microteaching ofwel met reële trainers- of reddersomgevingen aan de slag wordt gegaan. Cursisten worden in de realiteit ondergedompeld tijdens de cursus of de stage en leren daar de noodzakelijke vaardigheden/competenties, krijgen er feedback op en krijgen herhaalde oefenkansen in realistische contexten. Hetzelfde gebeurt met het gebruik van interactieve werkvormen. Docenten worden reeds bijgeschoold in het gebruik van deze nieuwe tools en werkvormen. Er werden reeds drie van dergelijke webinars gegeven en er staan er regelmatig nieuwe op de planning.

Samen met HoWest werden mogelijkheden van innovatieve tools onderzocht en werd bekeken hoe deze kunnen ingezet worden in de opleidingen van de Vlaamse Trainersschool.

6. Bij de Vlaamse Trainersschool werden vroeger de opleidingen voor de begeleiders van G-sporters als een apart opleidingstraject aangeboden via de 'Aanvullende sporttakgerichte opleidingen'. Dit betekende dat een trainer eerst een reguliere opleiding diende te volgen en dan pas kon instappen in een aanvullende opleiding voor het begeleiden van G-sporters. Dit verklaart gedeeltelijk het lage aantal van dergelijke opleidingen.

Bovendien was 2021 het coronajaar waar de Vlaamse Trainersschool het hardst geïmpacteerd was, niet alleen bij de opleidingen G-sport, maar ook bij de andere opleidingen.

Vanaf 2020 werd een transitie ingezet waarbij de aandacht voor G-sportbegeleiding op twee manieren in de sportkaderopleidingen werd aangepast. De aanvullende opleidingen werden stopgezet en omgevormd naar volwaardige Initiatoropleidingen in sommige sporten. Bovendien werd er meer dan ooit op inclusie ingezet en werd in opleidingen het begeleiden van G-sporters geïntegreerd als één van de soorten sporters die men kan begeleiden. Zo verwerven alle sportbegeleiders in die sport ook competenties om G-sporters te begeleiden.